

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра адміністративного права

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Зарубіжний досвід публічного адміністрування»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Затверджено на засіданні
Вченої ради
протокол № від р.

Ректор
_____ **Анатолій Гетьман**

Харків 2021

Програма навчальної дисципліни «Зарубіжний досвід публічного адміністрування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 28 с.

Розробник:
Зима Олександр Тарасович,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 11 від 2 червня 2021 р.)

Завідувач кафедри - Гаращук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, професор

Оглав

1. Вступ.....	4
2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці).....	10
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	10
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни.....	13
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.....	13
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.....	13
4.3. Освітні технології та методи навчання.....	14
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни.....	14
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	16
Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни.....	21
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей.....	25
Додаток 3. Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей в програмі навчальної дисципліни.....	27

1. Вступ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про організацію та правове регулювання публічного адміністрування за кордоном, вивчення зарубіжних підходів до розуміння сутності та змісту окремих складових механізму публічного адміністрування, вироблення основних умінь і навичок щодо використання іноземного досвіду публічного адміністрування в Україні, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності правника.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про підходи до публічного адміністрування за кордоном;
- засвоєнні основних категорій публічного адміністрування в інших державах та їх співвідношення з аналогами в Україні;
- визначення основних теоретичних проблем публічного адміністрування у світі та пропонування способів їх подолання;
- аналіз і дослідження прикладних проблем, пов'язаних з реалізацією окремих складових механізму публічного адміністрування (адміністративних послуг, адміністративної процедури, адміністративного договору, адміністративно-правового режиму, тощо);
- опанування прогнозів щодо запровадження інноваційних технологій у механізм публічного адміністрування;
- розвиток навичок і умінь щодо виявлення елементів вітчизняного механізму публічного адміністрування де можна ефективно використати іноземний досвід.

1.2. *Статус навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми:* за вибором студента.

1.3. *Пререквізити:* адміністративне право, правові основи публічного адміністрування

1.4. *Кореквізити:* адміністративні послуги, організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.

1.5. –

1.6. *Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:*

ПК1. Розуміння сутності та змісту категорії публічне адміністрування.

ПК2. Розуміння відмінностей між різними моделями публічного адміністрування, недоліків та переваг кожної з них.

ПК3. Розуміння ролі публічного адміністрування та публічної адміністрації в реалізації положень Конвенції про захист прав людини.

ПК4. Здатність самостійно аналізувати зарубіжний досвід публічного адміністрування та виокремлювати його ефективні складові.

ПК5. Вміння охарактеризувати публічну адміністрацію держави, спираючись на нормативні акти та інші відкриті джерела

ПК6. Здатність співставляти правовий статус вітчизняних суб'єктів публічного адміністрування з іноземними аналогами.

ПК7 Спроможність визначати, який з пропонованих методів та інструментів публічного адміністрування є більш ефективним в конкретній ситуації.

ПК8. Спроможність обрати один з поміж кількох варіантів удосконалення суб'єкт або механізму публічного адміністрування.

ПК9. Здатність надавати рекомендації органам місцевого самоврядування щодо використання іноземного досвіду.

ПК10. Спроможність самостійно збирати з відкритих джерел інформацію про діяльність іноземних суб'єктів державного управління в конкретних напрямках.

ПК11. Вміння розробляти проекти адміністративних договорів використовуючи іноземний досвід.

ПК12. Знання іноземних підходів до визначення сутності та призначення адміністративної процедури.

ПК13. Спроможність порівняти ефективність використання інформаційних технологій в Україні та іноземних державах.

ПК14. Розуміння сутності та призначення механізму управління ризиками.

ПК15. Знання іноземного досвіду використання інформаційних технологій.

ПК16. Розуміння відмінностей побудови системи публічної служби в різних державах.

ПК17. Можливість проаналізувати ефективність використання електронних адміністративних послуг.

ПК18. Вміння розробляти моделі удосконалення окремих складових механізму публічного адміністрування.

ПК19. Здатність використовувати інформацію про публічне адміністрування в інших державах для обґрунтування свої правових позицій та надання роз'яснень.

ПК20. Здатність самостійно розробляти рекомендації по використанню іноземного досвіду публічного адміністрування в Україні..

ПК21. Здатність розробляти обґрунтування для запровадження реформ у сфері публічного адміністрування.

ПК22. Здатність застосовувати принципи публічного адміністрування при формуванні своїх правових позицій.

ПК23. Вміння розробляти проекти підзаконних актів, необхідних для запровадження новацій у сфері застосування адміністративних послуг, адміністративної процедури, електронного урядування, адміністративних договорів тощо.

ПК24. Уміння самостійно збирати інформацію про зміни та удосконалення в механізмах публічного адміністрування інших держав.

ПК25. Здатність визначати інновації в державному управлінні які можуть бути корисними в Україні.

Експлікація загальних і спеціальних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1)

1.6. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти:

РН НД 1.1. Аналізувати сутність та структуру публічного адміністрування.

РН НД 1.2. Аналізувати природу та виявляти особливості різних моделей публічного адміністрування.

РН НД 1.3. Оцінювати перспективну ефективність застосування конкретної моделі публічного адміністрування в Україні.

РН НД 1.4. Здійснювати дослідження правового регулювання публічного адміністрування в різних країнах.

РН НД 1.5. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо принципів публічного адміністрування.

РН НД 1.6. Дискутувати та аргументовано обстоювати свою позицію щодо питань інституціональної будови публічної адміністрації та її удосконалення з використанням іноземного досвіду.

РН НД 1.7. Пропонувати рекомендації щодо удосконалення правового статусу суб'єктів публічного адміністрування з використанням іноземного досвіду.

РН НД 1.8. Розробляти порівняльні таблиці, що відражають відмінності між механізмами публічного адміністрування різних держав, аналізувати такі таблиці.

РН НД 1.9. Здійснювати дослідження результатів проведення реформ у сфері публічного адміністрування різними державами.

РН НД 1.10. Демонструвати розуміння сутності та призначення адміністративних реформ, порядку їх організації та проведення.

РН НД 2.1. Розкривати роль та значення публічних та адміністративних послуг в процесі реалізації прав людини.

РН НД 2.2. Оцінювати рівень якості адміністративних послуг, які надаються в Україні та інших державах та визначати критерії, що на нього впливають.

РН НД 2.3. Характеризувати розповсюдження та ефективність електронних адміністративних послуг у світі та напрямки розширення їх запровадження в Україні.

РН НД 2.4. Аналізувати інформацію щодо розширення використання інформаційних технологій в публічному адмініструванні різних держав.

РН НД 2.5. Здійснювати дослідження правового регулювання адміністративних договорів у різних державах.

РН НД 2.6. Аналізувати інтенсивність та ефективність використання адміністративних договорів у США та країнах ЄС та доцільність використання їх досвіду.

РН НД 2.7. Демонструвати знання в питаннях організації різних моделей публічної служби

РН НД 2.8. Формувати та аргументувати власне бачення щодо удосконалення вітчизняної моделі публічної служби за рахунок використання зарубіжного досвіду.

РН НД 3.1. Демонструвати знання щодо позитивних та негативних наслідків пов'язаних з використанням електронних інструментів адміністрування.

РН НД 3.2. Розкривати особливості публічного адміністрування на місцевому рівні.

РН НД 3.3. Демонструвати навички підготовки проектів застосування іноземного досвіду для покращення вітчизняного самоврядування.

РН НД 3.4. Демонструвати знання щодо світових тенденцій розвитку інноваційних технологій у сфері публічного адміністрування.

РН НД 3.5. Аналізувати конфлікти, які виникають у сфері використання інформаційних технологій управління.

РН НД 3.6. Оцінювати розроблені за кордоном юридичні інструменти усунення загроз, пов'язаних з електронним урядуванням.

РН НД 3.7. Демонструвати навички застосування механізмів управління ризиками в публічному адмініструванні.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2)

1.7. Модулі програми навчальної дисципліни.

Модуль 1. Загальні положення щодо публічного адміністрування закордоном.

Модуль 2. Окремі складові механізму публічного адміністрування.

Модуль 3. Застосування в Україні іноземного досвіду публічного адміністрування та управлінських інновацій.

Програма навчальної дисципліни – сукупність модулів, їх певна послідовність, що сприяє оволодінню певними компетентностями, необхідними для досягнення конкретних результатів навчання. Кожен модуль має певну логічну завершеність стосовно необхідних результатів освоєння освітньо-професійної програми в цілому. У межах модуля теми не визначаються.

Модульний принцип побудови програми навчальної дисципліни забезпечує гнучкість змісту навчальної дисципліни, що відбивається в можливості його диференціації і інтеграції. Безперервність змістовного і логічного переходу між модулями програми навчальної дисципліни, а також збільшення нового знання стають можливими завдяки застосуванню принципу «дидактичної спіралі».

Кількість навчальних одиниць (дидактичний обсяг) змісту навчальної дисципліни має відповідати структурі навчальної дисципліни та реальному навчальному часу студентів.

Дидактичний обсяг навчальної дисципліни визначає розробник експертним способом з орієнтацією на предметну сферу навчальної дисципліни, а також на компетентності та результати навчання.

Кількісно-якісні показники реалізації програми навчальної дисципліни в межах дидактичної структури визначаються у таксономії навчальної дисципліни.

Експлікація модулів компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура та кількість годин
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0 Кількість модулів*: 3 Загальна кількість годин: 120 Тижневих годин: 4	Рівень освіти – другий (магістерський) Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право»	Модуль 1 Лекції: 4 Практичні заняття: 4 Самостійна робота: 32 Модуль 2 Лекції: 3 Практичні заняття: 3 Самостійна робота: 24 Модуль 3 Лекції: 3 Практичні заняття: 3 Самостійна робота: 24 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення щодо публічного адміністрування закордоном.

Історія становлення та сучасний стан публічного адміністрування у світі. Публічне адміністрування та суспільство. Поняття публічного адміністрування та відмежування від близьких за змістом категорій. Виникнення та шляхи розвитку публічного адміністрування. Оновлення підходів до державного управління. Адміністративна реформа: сутність та зміст. Публічне адміністрування за умов глобалізації.

Моделі та загальні засади публічного адміністрування. Моделі публічного адміністрування та їх сутність. Публічний менеджмент (публічне управління). Новий публічний менеджмент (нове публічне управління). Належне урядування. Політичні мережі. Інші моделі публічного адміністрування. Загальні засади публічного адміністрування та їх роль в

* рекомендується: не більше 2-3 модулів для навчальних дисципліни, які вивчаються один семестр; не більше 4-6 модулів для навчальних дисциплін, які вивчаються два семестри.

організації управлінського процесу. Класифікація принципів публічного адміністрування.

Публічна адміністрація та її інституціональна будова. Поняття та ознаки публічної адміністрації. Публічна адміністрація та виконавча влада. Структура публічної адміністрації. Суб'єкт публічної адміністрації. Компетенція: поняття та зміст. Система зв'язків між суб'єктами публічної адміністрації. Особливості побудови публічної адміністрації США, ФРН, Польщі, Японії, КНР та інших держав. Взаємодія громадянського суспільства та публічної адміністрації.

Механізм публічного адміністрування та його складові. Механізм публічного адміністрування: поняття та зміст. Співвідношення між механізмом адміністративно-правового регулювання, механізмом державного управління та механізмом публічного адміністрування. Загальний та спеціалізовані механізми публічного адміністрування. Стабільність та динамічність механізму. Внутрішня будова механізму публічного адміністрування, окремі його складові та взаємозв'язок між ними. Специфіка та значення будови механізму публічного адміністрування різних держав.

Модуль 2. Окремі складові механізму публічного адміністрування

Зарубіжний досвід надання публічних послуг. Послуги у сфері публічного адміністрування. Публічні послуги та права людини. Адміністративні послуги. Система надавачів адміністративних послуг. Контроль за якістю адміністративних послуг: європейській підхід. Особливості системи адміністративних послуг в США. Реформа системи адміністративних послуг в Україні та міжнародний досвід.

Адміністративна процедура та адміністративний договір. Роль та значення адміністративної процедури в публічному адмініструванні. Різні моделі адміністративної процедури. Різні підходи до специфіки адміністративного договору. Публічно-правовий договір, адміністративний договір та договір адміністрації. Договір аутсорсингу в публічному

адміністрування США. Використання адміністративних договорів у Франції та Японії. Адміністративні договори в державах, що розвиваються. Адміністративні договори та корупційні ризики.

Публічна служба в іноземних державах. Публічна служба та історія її формування. Значення публічної служби в публічному адмініструванні. Модель публічної служби: поняття та зміст. Основні елементи моделі публічної служби. Відкрита (посадова, англосаксонська) модель публічної служби. Закрита (континентальна, кар'єрна) модель публічної служби. Радянська (номенклатурна) модель публічної служби. Інші моделі публічної служби.

Модуль 3. Застосування в Україні іноземного досвіду публічного адміністрування та управлінських інновацій

Електронне урядування та інші інноваційні методи публічного адміністрування. Електронна держава, електронний уряд, електронне урядування - виникнення та розвиток. Використання платформ та баз даних у публічному адмініструванні. Інформаційні відносини особи, держави та суспільства. Зловживання у сфері інформації. Інформаційні загрози та ризики порушення прав людини в інформаційній сфері. Управління ризиками в публічному адмініструванні.

Підходи до організацій публічного адміністрування на місцевому рівні. Адміністративно-територіальний поділ та механізм публічного адміністрування: відмінності між державами з унітарним та федеративним устроєм. Роль місцевого самоврядування в публічному адмініструванні. Місцеве самоврядування, децентралізація та глобалізація. Інформаційне суспільство як стимул розвитку місцевого управління. Самоорганізація населення у різних країнах. Залучення громадськості до публічного адміністрування.

Іноземний досвід публічного адміністрування в Україні. Адміністративна реформа, реформа місцевого самоврядування, реформа системи адміністративних послуг, реформа Національної поліції та інші

позитивні зрушення в публічному адмініструванні в Україні. Прийоми та способи використання корисного іноземного досвіду. Напрямки подальшого реформування. Медична реформа як приклад невдалого використання іноземного управлінського досвіду. Продовження реформ та інтеграція в Європейський Союз.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять:

- форми організації освітнього процесу: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи.

- види навчальних занять: лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, консультації.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота – вид поза аудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчального курсу. Під час самостійної роботи студент має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Формами самостійної роботи студентів є: доопрацювання матеріалів лекцій; робота в інформаційних мережах; наукове повідомлення з вузькоспеціальною проблематикою; підготовка тематичних презентацій; підготовка та публікація наукових статей, тез тощо; розробка схем, таблиць з тем навчальної дисципліни; анотування наукових статей і монографій; здійснення аналізу законодавчих актів іноземних держав.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні додаткової навчальної, наукової літератури, ознайомленні із додатковими законодавчими актами та практикою правозастосування в іноземних державах, аналізуванні актів «м'якого права» Європейського Союзу. Самостійна робота призначена для

поглиблення знань студентів із тем, що передбачені навчальною дисципліною.

4.3. Освітні технології та методи навчання

- освітні технології: проблемного навчання, контекстного навчання, студентоцентроване навчання, аудіо-візуальні технології, наукові дискусії, інтерактивні технології, ІТ-технології тощо;

- методи навчання: поєднання словесних, наочних та практичних методів, метод проблемного викладання, прес-конференції, ділові ігри, мозкові штурми, моделювання професійних ситуацій, кейс-метод, метод дискусії, круглий стіл тощо.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Формами контролю знань студентів є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5); - контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.
	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.
Залік	Max 100	Відмінне володіння матеріалом із дисципліни.
	Min 60	Достатнє засвоєння матеріалу з дисципліни.

4.5. *Навчально-методичне та інформаційне забезпечення
навчальної дисципліни*

Література

Основна література

1. Болотіна Є. В., Нікітенко А. В. Сучасні західні концепції управління і моделі публічного адміністрування. Економічний вісник Донбасу. 2017. №1(47). С. 96 - 100.
2. Решота О., Решота П. Основні концепції реформування державного управління США та Європейського Союзу. Демократичне врядування. 2010. вип 6. URL: http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik6/fail/Reshota.pdf
3. Кухареват Г. Розвиток публічного управління Франції: досвід для України. Державне управління та місцеве самоврядування. 2017. вип. 4(35). С. 13-20.
4. Берлач Н.А., Кобець М.А. Особливості публічного адміністрування Німеччини: досвід для України. Наука і правоохорона. 2018. вип. 4 (42). С. 17-25.
5. Цвих В., Неліпа Д. Сучасна теорія публічного управління в США: від постбюрократичної парадигми Б. Арманджані та М. Барзеля до постмодерної концепції Ч. Фокса та Г. Міллера. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління. 2020. вип. 11. С. 53-61. URL: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2019/11-6/7>
6. Василенко И. А. Государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия : учебн. пособ. / И. А. Василенко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Логос, 2000. – 200 с.
7. Публічне управління : термінологічний словник В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петрос та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петрос. Київ : НАДУ. 2018. 224 с.

Додаткова література

1. Державне управління в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції України: історія, теорія, методологія (Моніторинг наукових досліджень і розробок): Навчальний посібник. Ужгород : Ліра. 2000. 343 с.
2. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: навч. Посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової]. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр». 2011. 306 с.
3. Прокопенко Л.Л. Процес європеїзації та його вплив на публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр., Упр. держ. служби Голов. упр. держ. служби в Дніпропетр. обл. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ. 2011. 123 с.
4. Усаченко Л.М. Публічне адміністрування : навч. посіб. / Усаченко Л. М., Кальшин Ю. Г., Коваль Г. В. ; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Інтерсервіс, 2013. 185 с.
5. Рейни Х. Дж. Анализ и управление в государственных организациях : пер. с англ. 2-е изд. – М. : ИНФРА-М, 2002. 402 с.
6. Демократичні стандарти врядування й публічного адміністрування : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 4 квіт., 2008 р., Львів. / ред. : В. С. Загорський ; А. В. Ліпенцев ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Л., 2008. – 561 с.
7. Реформа публічної адміністрації в Україні: проекти концепції та законів / Центр політико-правових реформ ; [упоряд. І. Коліушко, В. Тимошук]. К. : Фокус-Ю. 2006. 192 с
8. Шаров Ю. Сучасна парадигма суспільного управління і стратегічне мислення державних службовців. URL: www.guds.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid...?art_id=37695&cat_id...
9. Державне управління в умовах інтеграції України в Європейський Союз: Матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю (29 трав. 2002 р.,

м.Київ). / Ред.: В.І. Луговий; Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. К. 2002. 358 с.

10. Глобалізація світу та вибір моделі розвитку сучасної України. Питання політології / Ред.: М.І. Сазонов. Х., 2003. 405 с.

11. Пасічник М.В. Механізм впровадження нового публічного менеджменту: досвід США. URL: http://academy.gov.ua/ej/ej9/doc_pdf/Pasichnyk_MV.pdf

12. Мэннинг Н. Реформа государственного управления: международный опыт. М.: Весь мир. 2003. – 496 с.

13. Сморгунов Л.В. Сравнительный анализ политико-административных реформ: от нового государственного менеджмента к концепции «Governance». Политические исследования. 2003. № 4. С. 36-42.

14. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія / за заг. Ред. С. Чернова, В. Воронової та ін. Запоріжжя: ЗДІА. 2016. 606 с.

15. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упорядник В. П. Тимошук. Київ : Факт, 2003. 496 с.

16. Адміністративні процедури і адміністративне судочинство в Німеччині. Київ : Факт, 2006. 180 с.

17. Шевченко А. Розвиток американської школи публічного адміністрування. URL: https://www.researchgate.net/publication/323727909_Rozvitok_amerikanskoj_skoli_publicnogo_administruvanna/fulltext/5aa7ccf1a6fdcc9576d5a881/323727909_Rozvitok_amerikanskoj_skoli_publicnogo_administruvanna.pdf

18. Всесвітня революція в державному управлінні - перспективи і виклики для України. Режим доступу : <http://www.academia.org.ua>

19. Шарій В.І. Характеристика світових тенденцій розвитку місцевого самоврядування. Публічне адміністрування: теорія і практика: електронний

збірник наукових праць. 2012. Випуск 1(7). URL: http://www.nbuiv.gov.ua/e-journals/Patp/2012_1/12svirms.pdf.

20. Новіцькі З. Місцеве самоврядування в Польщі. Варшава. 2000. 39 с.

21. Костюк І. Зарубіжний досвід реалізації адміністративних реформ: порівняльний аналіз правового забезпечення. Державне управління та місцеве самоврядування. 2013. вип. 4 (19). С. 50-59.

22. Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 26 жов. 2018 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ. 2018. 520 с.

23. Левченко С.О. Закордонний досвід впровадження нових моделей публічного управління. Актуальні проблеми державного управління. 2017. вип. 2(52). С. 1-9.

24. Старцев Я.Ю. Государственное и муниципальное управление в зарубежных странах: курс лекций. URL: www.ex-jure.ru/law/news.php?newsid=260

25. Василенко Н. Адміністративна реформа у Франції. Проблеми теорії і практики управління. 2005. № 1. С. 52-57.

26. Ворона П.В. Особливості місцевого самоврядування Франції на прикладі регіональних адміністративно-територіальних одиниць - департаментів: досвід для України. Державне будівництво. 2008. № 2. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2008-2/doc/5/13.pdf>

27. Світові моделі державного управління: досвід для України. / За заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, С.Г. Загороднюка, П.І. Крайніка, Х.М. Дейнеги. Київ : НАДУ. 2012. 612 с.

28. Попок А. Сучасні підходи до здійснення реформування державного управління: досвід зарубіжних країн. Вісн. Нац. акад. держ. упр. 2012. № 2. С. 13-20.

29. Тильчик О.В., Нерода Ю.Ю. Особливості державного управління Федеративної Республіки Німеччини та Польщі: досвід для України. Порівняльно-аналітичне право. 2015. № 1. С. 223-226.

30. Поліщук В.С. Особливості імплементації принципів нового державного менеджменту у країнах континентальної Європи. Вісник НАДУ при Президентіві України. Серія “Державне управління”. 2016. № 3. С. 76 - 82.

Інтернет-ресурси

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» - <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

Світовий досвід державного управління: відкритий проект ІДСУ - <https://igsu.ranepa.ru/project/p14209/>

За можливості перекладу рекомендується використання відкритої інформації з сайтів органів виконавчої влади та місцевого самоврядування іноземних держав.

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
кафедри адміністративного права. URL: [http://
http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category
&id=605:administratyvna-protsedura&Itemid=151](http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=605:administratyvna-protsedura&Itemid=151)

Додаток 1

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності. (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПК1. Розуміння сутності та змісту категорії публічне адміністрування. ПК2. Розуміння відмінностей між різними моделями публічного адміністрування, недоліків та переваг кожної з них. ПК3. Розуміння ролі публічного адміністрування та публічної адміністрації в реалізації положень Конвенції про захист прав людини.
ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ПК4. Здатність самостійно аналізувати зарубіжний досвід публічного адміністрування та виокремлювати його ефективні складові. ПК5. Вміння охарактеризувати публічну адміністрацію держави, спираючись на нормативні акти та інші відкриті джерела ПК6. Здатність співставляти правовий статус вітчизняних суб'єктів публічного адміністрування з іноземними аналогами. ПК7 Спроможність визначати, який з пропонованих методів та інструментів публічного адміністрування є більш ефективним в конкретній ситуації.
ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПК8. Спроможність обрати один з поміж кількох варіантів удосконалення суб'єкт або механізму публічного адміністрування. ПК9. Здатність надавати рекомендації органам місцевого самоврядування щодо використання іноземного досвіду.
ЗК 7. Здатність приймати обгрунтовані рішення.	ПК10. Спроможність самостійно збирати з відкритих джерел інформацію про діяльність іноземних суб'єктів державного управління в конкретних напрямках. ПК11. Вміння розробляти проекти адміністративних договорів використовуючи іноземний досвід. ПК12. Знання іноземних підходів до визначення сутності та призначення адміністративної процедури.

ЗК 1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.	ПК13. Спроможність порівняти ефективність використання інформаційних технологій в Україні та іноземних державах. ПК14. Розуміння сутності та призначення механізму управління ризиками. ПК15. Знання іноземного досвіду використання інформаційних технологій. ПК16. Розуміння відмінностей побудови системи публічної служби в різних державах. ПК17. Можливість проаналізувати ефективність використання електронних адміністративних послуг.
ЗК 1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.	ПК18. Вміння розробляти моделі удосконалення окремих складових механізму публічного адміністрування. ПК19. Здатність використовувати інформацію про публічне адміністрування в інших державах для обґрунтування свої правових позицій та надання роз'яснень. ПК20. Здатність самостійно розробляти рекомендації по використанню іноземного досвіду публічного адміністрування в Україні.. ПК21. Здатність розробляти обґрунтування для запровадження реформ у сфері публічного адміністрування. ПК22. Здатність застосовувати принципи публічного адміністрування при формуванні своїх правових позицій. ПК23. Вміння розробляти проекти підзаконних актів, необхідних для запровадження новацій у сфері застосування адміністративних послуг, адміністративної процедури, електронного урядування, адміністративних договорів тощо.
ЗК 1.6. Здатність до безпосередньої самоосвіти та самовдосконалення.	ПК24. Уміння самостійно збирати інформацію про зміни та удосконалення в механізмах публічного адміністрування інших держав. ПК25. Здатність визначати іновачії в державному управлінні які можуть бути корисними в Україні.
СК – спеціальні компетентності (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	
СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.	ПК1. Розуміння сутності та змісту категорії публічне адміністрування. ПК2. Розуміння відмінностей між різними моделями публічного адміністрування, недоліків та переваг кожної з них. ПК3. Розуміння ролі публічного адміністрування та публічної адміністрації в реалізації положень Конвенції про захист прав людини. ПК4. Здатність самостійно аналізувати зарубіжний досвід публічного адміністрування та виокремлювати його ефективні складові.
СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.	ПК5. Вміння охарактеризувати публічну адміністрацію держави, спираючись на нормативні акти та інші відкриті джерела ПК6. Здатність співставляти правовий статус вітчизняних суб'єктів публічного адміністрування з іноземними аналогами. ПК7 Спроможність визначати, який з пропонованих методів та інструментів публічного адміністрування є більш ефективним в конкретній ситуації. ПК8. Спроможність обрати один з поміж кількох варіантів удосконалення суб'єкт або механізму

	публічного адміністрування.
СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.	ПК9. Здатність надавати рекомендації органам місцевого самоврядування щодо використання іноземного досвіду ПК10. Спроможність самостійно збирати з відкритих джерел інформацію про діяльність іноземних суб'єктів державного управління в конкретних напрямках. ПК11. Вміння розробляти проекти адміністративних договорів використовуючи іноземний досвід. ПК12. Знання іноземних підходів до визначення сутності та призначення адміністративної процедури.
СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.	ПК13. Спроможність порівняти ефективність використання публічних та адміністративних послуг в Україні та інших державах.. ПК14. Розуміння сутності та призначення механізму управління ризиками.
СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.	ПК15. Знання іноземного досвіду використання інформаційних технологій. ПК16. Розуміння відмінностей побудови системи публічної служби в різних державах. ПК17. Можливість проаналізувати ефективність використання електронних адміністративних послуг.
СК1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузями) юридичної діяльності.	ПК18. Вміння розробляти моделі удосконалення окремих складових механізму публічного адміністрування. ПК19. Здатність використовувати інформацію про публічне адміністрування в інших державах для обґрунтування свої правових позицій та надання роз'яснень. ПК20. Здатність самостійно розробляти рекомендації по використанню іноземного досвіду публічного адміністрування в Україні.
СК1.4. Здатність застосовувати наукові принципи юридичного менеджменту та прийняття управлінських рішень у сфері юридичної діяльності.	ПК21. Здатність розробляти обґрунтування для запровадження реформ у сфері публічного адміністрування. ПК22. Здатність застосовувати принципи публічного адміністрування при формуванні своїх правових позицій. ПК23. Вміння розробляти проекти підзаконних актів, необхідних для запровадження новацій у сфері застосування адміністративних послуг, адміністративної процедури, електронного урядування, адміністративних договорів тощо.
СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.	ПК24. Уміння самостійно збирати інформацію про зміни та удосконалення в механізмах публічного адміністрування інших держав. ПК25. Здатність визначати інновації в державному управлінні які можуть бути корисними в Україні.

Додаток 2

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
ПРН – результати навчання за спеціальністю /спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	№1	РН НД 1.1. Аналізувати сутність та структуру публічного адміністрування. РН НД 1.2. Аналізувати природу та виявляти особливості різних моделей публічного адміністрування. РН НД 1.3. Оцінювати перспективну ефективність застосування конкретної моделі публічного адміністрування в Україні.
ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.	№1	РН НД 1.4. Здійснювати дослідження правового регулювання публічного адміністрування в різних країнах. РН НД 1.5. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо принципів публічного адміністрування.
ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	№1	РН НД 1.6. Дискутувати та аргументовано обстоювати свою позицію щодо питань інституціональної будови публічної адміністрації та її удосконалення з використанням іноземного досвіду. РН НД 1.7. Пропонувати рекомендації щодо удосконалення правового статусу суб'єктів публічного адміністрування з використанням іноземного досвіду.
ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.	№1	РН НД 1.8. Розробляти порівняльні таблиці, що відражають відмінності між механізмами публічного адміністрування різних держав, аналізувати такі таблиці. РН НД 1.9. Здійснювати дослідження результатів проведення реформ у сфері публічного адміністрування різними державами. РН НД 1.10. Демонструвати розуміння сутності та призначення адміністративних реформ, порядку їх організації та проведення.
ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.	№ 2	РН НД 2.1. Розкривати роль та значення публічних та адміністративних послуг в процесі реалізації прав людини. РН НД 2.2. Оцінювати рівень якості адміністративних послуг, які надаються в Україні та інших державах та визначати критерії, що на нього впливають. РН НД 2.3. Характеризувати розповсюдження та ефективність електронних адміністративних послуг у світі та напрямки розширення їх запровадження в Україні. РН НД 2.4. Аналізувати інформацію щодо

		розширення використання інформаційних технологій в публічному адмініструванні різних держав.
ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.	№ 2	РН НД 2.5. Здійснювати дослідження правового регулювання адміністративних договорів у різних державах. РН НД 2.6. Аналізувати інтенсивність та ефективність використання адміністративних договорів у США та країнах ЄС та доцільність використання їх досвіду.
ПРН16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.	№ 2	РН НД 2.7. Демонструвати знання в питаннях організації різних моделей публічної служби РН НД 2.8. Формувати та аргументувати власне бачення щодо удосконалення вітчизняної моделі публічної служби за рахунок використання зарубіжного досвіду.
ПРН 1.4. Характеризувати особливості інноваційної діяльності та інноваційного менеджменту у правовій сфері.	№ 3	РН НД 3.1. Демонструвати знання щодо позитивних та негативних наслідків пов'язаних з використанням електронних інструментів адміністрування. РН НД 3.2. Розкривати особливості публічного адміністрування на місцевому рівні. РН НД 3.3. Демонструвати навички підготовки проектів застосування іноземного досвіду для покращення вітчизняного самоврядування. РН НД 3.4. Демонструвати знання щодо світових тенденцій розвитку інноваційних технологій у сфері публічного адміністрування.
ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.	№ 3	РН НД 3.5. Аналізувати конфлікти, які виникають у сфері використання інформаційних технологій управління. РН НД 3.6. Оцінювати розроблені за кордоном юридичні інструменти усунення загроз, пов'язаних з електронним урядуванням. РН НД 3.7. Демонструвати навички застосування механізмів управління ризиками в публічному адмініструванні.

